

Katalog wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych

Działanie FELB.02.14 Ochrona przyrody - IIT.

Typ I: „Projekty w zakresie tworzenia centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach chronionego krajobrazu oraz obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki”.

Typ IV: „Projekty służące edukacji i informacji w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, również jako element powyższych projektów - wsparcie dla projektów wpisujących się w cele strategii regionalnych”.

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest **1 stycznia 2021 r.** W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowalnego. Kończącą datą kwalifikowalności wydatków jest dzień **31 grudnia 2029 r.**

Dofinansowania nie może uzyskać projekt, który został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni wdrożony (w przypadku dostaw i usług) przed złożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach ogłoszonego naboru, niezależnie od tego, czy wszystkie powiązane płatności zostały dokonane przez Beneficjenta.

Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie jego poniesienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie/ decyzją/porozumieniem, *Wytycznymi Minister Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* z 18 listopada 2022 r. (zwanymi dalej Wytycznymi) oraz innymi dokumentami, do których stosowania Beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie/decyzji/ porozumieniu.

Na etapie oceny formalnej oraz oceny merytorycznej projektu o dofinansowanie dokonywana jest ocena kwalifikowalności **planowanych** wydatków. Pozytywna ocena i przyznanie dofinansowania na realizację projektu i podpisanie z Beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które Beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu na pewno będą zrefundowane lub rozliczone (w przypadku zaliczek). Kwalifikowalność wydatków jest również oceniana w trakcie realizacji projektu, kiedy Beneficjent przedkłada kolejne wnioski o płatność oraz podczas kontroli projektu. Ocena kwalifikowalności

poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu – w zakresie obowiązków nałożonych na Beneficjenta Umową o dofinansowanie oraz wynikających z przepisów prawa.

W trakcie realizacji projektu sprawdzeniu podlega w szczególności:

- a) jest zgodny z przepisami prawa,
- b) jest zgodny z umową o dofinansowanie projektu i Wytycznymi oraz innymi procedurami, do stosowania których beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie projektu,
- c) został faktycznie poniesiony zgodnie z zasadą określoną w podrozdziale 3.1, Wytycznych w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu,
- d) spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz regulaminie wyboru projektów,
- e) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
- f) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- g) został należycie udokumentowany zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych oraz z zasadami określonymi przez IZ,
- h) został rozliczony we wniosku beneficjenta o płatność,
- i) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót budowlanych zrealizowanych.

Ponadto należy pamiętać o tym, że przyznane dofinansowanie to środki publiczne. Wobec tego Beneficjenci zobowiązani są do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych albo do dokonania wyboru wykonawców zgodnie z zasadą konkurencyjności.

Co do zasady wydatkiem kwalifikowanym jest wydatek poniesiony przez Beneficjenta, z którym podpisano umowę o dofinansowanie/decyzję/porozumienie. W przypadku, gdy projekt realizowany jest w partnerstwie wydatek może być poniesiony przez Partnera (jeśli tak stanowi umowa/porozumienie o partnerstwie).

Katalog wydatków kwalifikowalnych jest katalogiem zamkniętym natomiast katalog wydatków niekwalifikowalnych obejmuje pozostałe koszty poniesione w związku z realizacją przedsięwzięcia, które nie zostały wymienione w katalogu kosztów kwalifikowalnych.

Niniejszy załącznik do Regulaminu wyboru projektów określa katalog wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach Priorytet FELB.02 Fundusze europejskie na zielony rozwój lubuskiego Działanie FELB.02.14 Ochrona przyrody – IIT.

I. Wydatki kwalifikowalne

Typ I: „Projekty w zakresie tworzenia centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach chronionego krajobrazu oraz obszarach miejskich i pozamiejskich w

oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki”.

W ramach działania wsparcie ukierunkowane będzie na działania dotyczące: zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz ochrony przyrody, różnorodności biologicznej, dziedzictwa naturalnego i zasobów naturalnych. Ochrona środowiska, bioróżnorodność oraz łagodzenie zachodzących zmian klimatycznych ma istotne znaczenie w celu wzmocnienia obszarów i ochrony przyrody oraz zapobieganie zagrożeniom wynikającym ze zmian klimatycznych.

Jako element uzupełniający projektu, będzie możliwość realizacji elementów edukacji i informacji w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej

Do wydatków kwalifikowalnych, mogą zostać zaliczone następujące wydatki:

1. tworzenie obszarów zielonych w miastach, rozszczelnienie gruntów, wykorzystanie niebieskiej i zielononiebieskiej infrastruktury w celu zwiększenia/przywrócenia różnorodności biologicznej na obszarach miejskich o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców) - zgodnie z zapisami Linii Demarkacyjnej;
2. realizacja inwestycji w zakresie tworzenia centów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach chronionego krajobrazu, jak i również na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime tj. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki;
3. projekty z zakresu ochrony czynnej gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz siedlisk przyrodniczych w oparciu o zatwierdzone dokumenty planistyczne, na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime tj. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki
4. projekty z zakresu wsparcia gatunków i siedliska przyrodniczego, które wymagają działań ochronnych do utrzymania właściwego stanu ochrony lub stabilnego trendu stanu ochrony lub liczebności populacji;
5. nasadzenia nowych roślin oraz pielęgnacja istniejących, nasadzenia krzewów, drzew, poprzez zachowanie rodzimych gatunków roślin, drzew i krzewów.
6. w ramach realizacji projektu, elementy małej infrastruktury kanalizującej ruch turystyczny oraz infrastruktury przyrodniczej (tj. szlaki spacerowe / turystyczne / rowerowe, ścieżki dydaktyczne, ławki / leżaki parkowe, kosze do segregacji śmieci, kosze parkowe, osłony drzew, leżaki, wiaty, altanki, stojaki na rowery, blokady / zapory parkingowe, oznaczenia terenu inwestycji, oświetlenie, budki (domków) dla ptaków / owadów, donice na rośliny itp.);
7. elementy z zakresu edukacji ekologicznej, działań edukacyjnych sprzyjających ochronie gatunków, mającej na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, upowszechnieniu wiedzy z zakresu ochrony środowiska i

zrównoważonego rozwoju oraz zwiększeniu poziomu wiedzy na temat bioróżnorodności w ramach realizowanego projektu między innymi poprzez:

- wyznaczanie ścieżki edukacyjnej na obszarze/ w miejscu objętym projektem, która w przystępny i atrakcyjny sposób prezentuje różnorodność fauny i flory np. tablice edukacyjne, gry edukacyjne itp. wyznaczenie bezpiecznego stanowiska umożliwiającego obserwację występujących w danym obszarze gatunków zwierząt/ roślin/ grzybów, tablice edukacyjne z kodem QR, itp.
 - stworzenie programów/zadań/działań przyczyniających się do wzrostu wiedzy z zakresu ochrony środowiska, kształtujących postawy, zachowania proekologiczne tj. kampanie informacyjno – edukacyjne, zajęcia, warsztaty zwiększające świadomość ekologiczną mieszkańców regionu lub inne działania związane z działalnością edukacyjno-informacyjną społeczeństwa itp.
8. wydatki na działania informacyjno-promocyjne w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej maksymalnie 30 tys. PLN całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (spotkania z lokalną społecznością, materiały w wersji elektronicznej, strona internetowa, w tym materiały do pobrania oraz publikacje on-line itd., artykuł w prasie lokalnej lub/i audycja w lokalnym radiu lub/i reklama w lokalnej telewizji, kampanie w szkołach, przedszkolach);
9. prace przygotowawcze w zakresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu przez IZ FEWL 21-27 oraz w umowie o dofinansowanie projektu realizowanego w trybie „zaprojektuj i wybuduj” tj:
- analizy przygotowawcze (techniczne, finansowe, ekonomiczne), przygotowanie projektu budowlanego, złożenie wniosku o wydanie pozwolenia na budowę, przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko, dokumentacji architektonicznej i planowania zieleni, przygotowanie studiów wykonalności, biznes planu, dokumentacji przetargowej, usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji; podjęcie prac przygotowawczych.
10. zgodnie z Podrozdziałem 3.5. Podatek od towarów i usług (VAT) Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej, wydatki poniesione na podatek od towarów i usług mogą zostać uznane za kwalifikowalne:
- w projekcie, którego łączny koszt¹ jest mniejszy niż 5 mln EUR (włączając VAT), z wyłączeniem projektów objętych pomocą publiczną;
 - w projekcie, którego łączny koszt wynosi, co najmniej 5 mln EUR (włączając VAT), może być kwalifikowalny, gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego;

¹ Łączny koszt projektu należy rozumieć jako całkowity koszt projektu obejmujący koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne.

11. Wnioskodawca, który zaliczy podatek VAT do wydatków kwalifikowalnych, zobowiązany jest dołączyć do wniosku o dofinansowanie projektu „Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT”. Oświadczenie składa się z dwóch integralnych części. W ramach pierwszej części Wnioskodawca/Partner (jeśli dotyczy) oświadcza, iż w chwili składania wniosku o dofinansowanie projektu nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT, którego wysokość została określona we wniosku o dofinansowanie projektu. Natomiast w części drugiej Wnioskodawca/Partner (jeśli dotyczy) zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej ze środków unijnych części VAT, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku. IZ FEWL 21-27 zastrzega sobie możliwość weryfikacji kwalifikowalności podatku VAT na każdym etapie realizacji projektu.

II. Wydatki kwalifikowalne

Typ IV: „Projekty służące edukacji i informacji w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, również jako element powyższych projektów - wsparcie dla projektów wpisujących się w cele strategii regionalnych”.

1. Działania edukacyjne i informacyjne, ukierunkowane na zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat celów i zasad ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, wpływ zanieczyszczeń na stan środowiska i zdrowie ludzi jak również korzyści płynących z dobrze zachowanego środowiska naturalnego;
2. w ramach realizacji projektu, elementy małej infrastruktury kanalizującej ruch turystyczny oraz infrastruktury przyrodniczej (tj. szlaki spacerowe / turystyczne / rowerowe, ścieżki dydaktyczne, ławki / leżaki parkowe, kosze do segregacji śmieci, kosze parkowe, osłony drzew, leżaki, wiaty, altanki, stojaki na rowery, blokady / zapory parkingowe, oznaczenia terenu inwestycji, oświetlenie, budki (domki) dla ptaków / owadów, donice na rośliny itp.);
3. elementy z zakresu edukacji ekologicznej, działań edukacyjnych sprzyjających ochronie gatunków, mającej na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, upowszechnieniu wiedzy z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz zwiększeniu poziomu wiedzy na temat bioróżnorodności w ramach realizowanego projektu między innymi poprzez:
 - wyznaczanie ścieżki edukacyjnej na obszarze/ w miejscu objętym projektem, która w przystępny i atrakcyjny sposób prezentuje różnorodność fauny i flory np. tablice edukacyjne, gry edukacyjne itp. wyznaczenie bezpiecznego stanowiska umożliwiającego obserwację występujących w danym obszarze gatunków zwierząt/ roślin/ grzybów, tablice edukacyjne z kodem QR, itp.
4. prace przygotowawcze w zakresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu przez IZ FEWL 21-27 oraz w umowie o dofinansowanie projektu realizowanego w trybie „zaprojektuj i wybuduj” tj:

- analizy przygotowawcze (techniczne, finansowe, ekonomiczne), przygotowanie projektu budowlanego, złożenie wniosku o wydanie pozwolenia na budowę, przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko, dokumentacji architektonicznej i planowania zieleni, przygotowanie studiów wykonalności, biznes planu, dokumentacji przetargowej, usługi doradcze związane z przygotowaniem inwestycji; podjęcie prac przygotowawczych.
5. stworzenie programów/zadań/działań przyczyniających się do wzrostu wiedzy z zakresu ochrony środowiska, kształtujących postawy, zachowania proekologiczne tj. kampanie informacyjno – edukacyjne, zajęcia, warsztaty zwiększające świadomość ekologiczną mieszkańców regionu lub inne działania związane z działalnością edukacyjno-informacyjną społeczeństwa itp.
 1. zgodnie z Podrozdziałem 3.5. Podatek od towarów i usług (VAT) Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej, wydatki poniesione na podatek od towarów i usług mogą zostać uznane za kwalifikowalne:
 - w projekcie, którego łączny koszt jest mniejszy niż 5 mln EUR (włączając VAT), z wyłączeniem projektów objętych pomocą publiczną;
 - w projekcie, którego łączny koszt wynosi, co najmniej 5 mln EUR (włączając VAT), może być kwalifikowalny, gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego;
 2. Wnioskodawca, który zaliczy podatek VAT do wydatków kwalifikowalnych, zobowiązany jest dołączyć do wniosku o dofinansowanie projektu „Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT”. Oświadczenie składa się z dwóch integralnych części. W ramach pierwszej części Wnioskodawca/Partner (jeśli dotyczy) oświadcza, iż w chwili składania wniosku o dofinansowanie projektu nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT, którego wysokość została określona we wniosku o dofinansowanie projektu. Natomiast w części drugiej Wnioskodawca/Partner (jeśli dotyczy) zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej ze środków unijnych części VAT, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku. IZ FEWL 21-27 zastrzega sobie możliwość weryfikacji kwalifikowalności podatku VAT na każdym etapie realizacji projektu.

III. Koszty pośrednie:

Typ I: „Projekty w zakresie tworzenia centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach chronionego krajobrazu oraz obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki”.

Typ IV: „Projekty służące edukacji i informacji w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, również jako element powyższych projektów - wsparcie dla projektów wpisujących się w cele strategii regionalnych”.

Koszty pośrednie – koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu. Kosztami pośrednimi w szczególności są:

1. koszty koordynatora projektu oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń,
2. koszty zarządu (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki),
3. koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
4. koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, koszty związane ze zleceniem prowadzenia obsługi księgowej projektu biuru rachunkowemu),
5. koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne),
6. wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
7. odpisy, amortyzacje, koszty najmu lub zakupu aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w pkt. 1 - 4,
8. opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych,
9. koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich,
10. koszty usług powielania dokumentów,
11. koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych,
12. koszty ochrony,
13. koszty sprzątania pomieszczeń, w tym środków czystości, dezynsekcji, dezynfekcji, deratyzacji tych pomieszczeń,
14. opłaty pobierane od dokonywanych transakcji płatniczych (krajowych lub zagranicznych).

Dla kosztów pośrednich stosuje się Uproszczone metody rozliczania do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

IV. Wydatki niekwalifikowalne

Do wydatków niekwalifikowalnych mogą zostać zaliczone w szczególności:

1. wydatki wskazane w art. 64 rozporządzenia ogólnego, art. 7 ust. 1 i 5 rozporządzenia EFRR i FS, art. 16 ust. 1 rozporządzenia EFS+, art. 9 rozporządzenia FST,
2. wydatki ujęte w podrozdziale 2.3. Wydatki niekwalifikowalne Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
3. pozostałe wydatki nie związane z realizacją projektu.

Typ I: „Projekty w zakresie tworzenia centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach chronionego krajobrazu oraz obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki”

1. inwestycje, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy oraz zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, takie jak np. parkingi czy drogi dojazdowe, nie będą kwalifikowalne,
2. inwestycje w zakresie rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury wraz z niezbędnym zapleczem w miastach o liczbie mieszkańców większej niż 20 tys. (stolic powiatów powyżej 15 tys. mieszkańców).